

Ügyiratszám: 50-6/2008.

B E S Z Á M O L Ó

Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő – testületének 2008. április 24-i ülésére

Nagyatád Város Önkormányzatának 2007. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, többször módosított 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Gyvt.) 96. § (6) bekezdésében foglaltak értelmében a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról minden év május 31-ig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a gyámhivatalnak. A beszámoló tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló, többször módosított 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Vhr.) 10. számú melléklete határozza meg. Tájékoztatjuk a képviselő-testületet, hogy a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény, és végrehajtási rendelete a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény működésének értékelését a fenntartó feladatkörébe utalja. Mivel ezen intézmény fenntartója a Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulása, ezért az előterjesztés ezt a beszámolót nem tartalmazza. Mindezekre tekintettel az alábbi beszámolót terjesztjük elő:

I.

A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztályra

Nagyatád Város lakossága 2007. december 31-én: **11 589 fő.**

Koronkénti megoszlás:

0-3 évig	265 fő,	2006. évihez viszonyítva 9 fővel csökkent,
3-6 évig	272 fő,	„ 4 fővel nőtt,
6-14 évig	840 fő,	„ 35 fővel csökkent,
14-18 évig	512 fő,	„ 39 fővel csökkent,
18- 24-ig	776 fő,	„ 21 fővel csökkent,
24- 60 évig	6354 fő,	„ 89 fővel csökkent,
60-tól	2570 fő,	„ 56 fővel nőtt.

2006. december 31-i létszámhoz viszonyítva a lakosság összlétszáma 133 fővel csökkent.

II.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása

1.) Rendszeres és rendkívüli ellátások:

A rendszeres gyermekvédelmi támogatás 2006. január 1-vel beépült a családi pótlékba. Helyette új ellátásként, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény lépett, amelyhez az egyes jogszabályok alapján természetbeni támogatás járul. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának feltétele a jövedelmi és vagyoni viszonyok. 2007-ben az ügyfelek már nagyon kis hányada várta a korábbi ellátás hivatalból történő felülvizsgálatát. Tudatosult, hogy a kedvezmény csak egy naptári évre kerül megállapításra, és az ellátást újra kérni kell.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2007. december 31-én **370 gyermek** részesült, amely átlagosan **180 családot** érint. Kor szerinti megoszlásuk a következő: 6 éves, és 6 év alatti 86 gyermek, 7-14 éves 171 gyermek, 15-18 éves 96 gyermek, 19 éve feletti fiatal felnőtt 17. Annak a gyermeknek, illetőleg fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév július 1, és november 1 napján fennáll, a tárgyév július és november hónapjában egyszeri támogatást kell folyósítani. A támogatás mértéke 2007 évben gyermekenként 5.000-5.000 Ft, a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesülő 7.500 – 7.500 Ft. 2007. július hónapban **318 gyermek** részére **1.593.000 Ft-ot**, november hónapban **368 gyermek** részére **1.842.000 Ft-ot** fizettünk, amely a központi költségvetésből 100 %-ban visszaigényelhető.

2007-ben **30** rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti **kérelem** került **elutasításra**, mivel a kérelmezők vagyoni és jövedelmi viszonyai nem feleltek meg a jogszabályban foglaltaknak.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás állapítható meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával kirendelt hozzátartozó részére, ha a gyám a gyermek tartására köteles, nyugellátásban, vagy baleseti nyugellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül. A támogatás mértéke a öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22 %-a. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás megállapítását egy gyámként kirendelt nagymama kezdeményezte, amely a gyermek részére megállapításra is került. Az erre felhasznált összeg: 72000 Ft, amely az állami költségvetésből 100 %-ig visszaigényelhető.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban összesen: **101 gyermek** részesült. Egyszer részesült támogatásban 91 gyermek, kétszer 9 gyermek, háromszor egy gyermek. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra felhasznált összeg 2007-ben: 237.000 Ft volt. Természetesen ezen a támogatáson kívül a rendkívüli szociális segélyezés keretében is támogatást kaptak kiskorú gyermekek.

2.) Gyermekétkeztetés:

A **gyermekétkeztetés** valamennyi önkormányzati intézményben megoldott.

Az elmúlt évben – átlagos adatokat tekintve - az **óvodákban** elhelyezett **253 gyermek közül 52 fő étkeztetése ingyenes volt, 38 gyermek pedig 50%-os** kedvezményben részesült.

A **bölcsődei** ellátást igénybe vevők átlagos létszáma **63 fő volt**, ebből **4 gyermek ingyenes** ellátásra volt jogosult, további **5 gyermek után pedig 50%-os** térítési díj került megállapításra.

Az **általános iskolákban** átlagosan **összesen 940 gyermek étkezett**, közülük **181 gyermek 50%-os** térítési díjkedvezményben részesült, további **133 gyermek pedig ingyenes étkezésre volt jogosult**. Az elmúlt évi adatok alapján elmondható, hogy városunkban, a gyermekétkeztetésben résztvevő gyermeke **34 %-a térítésmentességben, vagy kedvezményben részesül**.

A gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díjak tekintetében még mindig vannak elmaradások, melyek egy része a rendszeres gyermekvédelmi támogatás, mint pénzbeli ellátási forma megszűnését követően jelentkezett. A jogszabályváltozás ugyan lehetővé tette, hogy az aktív korúak rendszeres szociális segélyére jogosult szülők ellátása egy részét védelembe vett gyermeke intézményi térítési díj kifizetésére utaljuk, de ez elenyésző család esetében jelent csak megoldást a hátralékok rendezésekor.

III.

Személyes gondoskodást nyújtó alapellátások

1.) Gyermekjóléti szolgáltatás

A Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulása által fenntartott Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ részeként működik a gyermekjóléti szolgálat, amelynek **tárgyi** feltételeit a 3 éves Szociális Felzárkóztató Program keretében megteremtettük. Kizárólagos használatra biztosítja a központ a telefont, a számítógépet, nem kizárólagos használatra fénymásoló, fax, közlekedési eszközök (elektromos kerékpár, gépkocsi), irodahelyiség valamint az interjú szobák állnak rendelkezésre. A Gyermekjóléti Szolgálat tárgyi feltételei megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

A Gyermekjóléti Szolgálat 3 fő családgondozó alkalmazásával végzi munkáját. A családgondozók közül 2 fő szakirányú végzettséggel rendelkezik (szociálpedagógus), 1 fő szociális szakvizsgával rendelkező szakoktató, jelenleg II. éves főiskolai hallgató szociális munkás szakon. 2007 évben 2 fő családgondozó várandós kismamaként táppénzre került. Az egyik családgondozói állást szociálpedagógusi végzettségű szakemberrel betöltöttük, a másik munkakört 2008. évben határozott időre szóló kinevezéssel, pályázatással töltjük be.

A Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ 2006.december 31-től a térség teljes közigazgatási területén ellátja a gyermekek napközbeni ellátását biztosító Bölcsőde feladatait, valamint a nagyatádi intézményegységének Gyermekjóléti Szolgálat a gyermekjóléti alapszolgáltatás feladatait Bakháza, Háromfa, Nagyatád és Tarany településeken. A beszámoló Nagyatád város közigazgatási területén végzett munkát tartalmazza.

Az intézményi struktúra megfelel az 1997.évi XXXI. Törvény valamint a 15/ 1998.(IV.30) NM. rendelet jogszabályi előírásainak. A Kistérségi Társulás valamint Nagyatád Város Önkormányzata együttműködési megállapodást kötött a Somogy Megyei Vöröskereszt által fenntartott Családok Átmeneti Otthonával a veszélyeztetett gyermekek, családok átmeneti ellátására.

a.) A gyermekjóléti szolgálat 2007. évi tevékenysége:

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Az alapellátás célja és feladata, hogy hozzájáruljon a gyermek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődéséhez, családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, veszélyeztettség megelőzéséhez és a már kialakult veszélyeztettség megszüntetéséhez. Fontos feladat a családjából kiemelt gyermek un. visszagondozása vérszerinti családjába, segítségnyújtás a gyermekek jogainak, érdekeinek érvényesítésében, a szülők támogatása feladataik ellátásában, kötelezettségeik teljesítésében. Szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákat támogatása, segítése.

A gyermek családban történő nevelkedése érdekében fontos, hogy a gyermek fejlődését elősegítő ellátását biztosító támogatásokról a szülők megfelelő információval rendelkezzenek. A gyermekjóléti szolgálat dolgozói folyamatos segítséget biztosítottak ahhoz, hogy a szülők a különböző támogatásokhoz hozzájussanak, hivatalos ügyeiket megfelelő módon intézhessék. Képviselték a klienseket a hivatali eljárások útvesztőjében.

A veszélyeztettség megelőzése ill. a kialakult veszélyeztettség megszüntetése a zavarok ellensúlyozása érdekében rendszeresen családgondozást végeztek. Családi konfliktusok megoldásában nyújtottak segítséget, különösen válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetén. Egészségügyi, szociális ellátást valamint hatósági beavatkozást kezdeményeztek.

Amennyiben a probléma nem volt megoldható családi közegben, akkor javaslatot tettek hatósági intézkedésre, a gyermek családból történő kiemelésére ill. tartózkodási helyének megváltoztatására (védelembe vétel, ideiglenes elhelyezés, átmeneti nevelésbe vétel, családba fogadás és örökbefogadás). A családból kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében a gyermekvédelmi szakellátást végző intézménnyel együttműködve családgondozást végeztek annak érdekében, hogy a szülők gyermekneveléshez szükséges feltételei mielőbb javuljanak, megteremtődjenek, alkalmassá váljanak a gyermek visszahelyezésére.

Családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást nyújtottak vagy az ehhez való hozzájutást szervezték meg. Szabadidős programokat is szerveztek kollégáim, melynek célja, hogy hozzájáruljanak a gyermek egészséges fejlődéséhez, szabadidejének hasznos eltöltéséhez.

A Gyermekjóléti szolgálatás igénybevétele:

A Gyermekjóléti Szolgálat igénybevétele kétféle módon történhet: **önként** vagy **kötelező jelleggel**.

Önkéntesen bárki igénybe veheti a szolgáltatásunkat. Ez vonatkozik az eseti és az alapellátás keretében gondozott gyermekekre és hozzátartozóikra egyaránt.

Kötelező együttműködés vonatkozik azokra a gyermekekre és családjaikra, akiket a jegyző határozatával védelembe vett.

Gondozási módok :

Eseti gondozásról akkor beszélünk, ha a kliens időközönként, nem kötelező jelleggel veszi igénybe a szolgáltatásunkat.

Összesen: 49 fő

Alapellátás keretében gondozzuk azokat a klienseket akiknél olyan mértékű a probléma, mely eseti találkozással nem oldható meg, de mind a gyermek mind a szülő önkéntes együttműködésével esély van a felborult egyensúly helyreállítására.

Összesen: 68 fő

Mind az alapellátás mind a védelembe vétel esetén egyéni gondozási-nevelési tervben közösen meghatározott feladatok figyelembe vételével történik a családgondozás. Cél a veszélyeztetettség megszüntetése, a védelembe vétel okainak felszámolása, kiküszöbölése. Amennyiben az együttműködési kötelezettségének nem tesznek eleget, vagy a probléma olyan súlyos mértékű abban az esetben más gyermekvédelmi intézkedésre tesz javaslatot a gyermekjóléti szolgálat.

Rendszeres családlátogatások, segítő beszélgetések a gyermekkel való rendszeres foglalkozás segíti orvosolni ill. megoldani a problémákat. Nagyon fontos, hogy szülő együttműködő legyen a családgondozóval. Családgondozói feladatok közül talán a legfontosabb a kliens feltétel nélküli elfogadása, előítélet- és diszkriminációmentesség, az önzetlen munkavégzés a magas szintű szakmai ismeret a szakma szabályainak betartása mellett. Ez a feladat végzése professzionális tudást feltételez.

A kapcsolatfelvétel módját 2007. évben a következő szám adatok mutatják:

Önként (gyermek kezdeményezte)	10 esetben
Szülővel közösen	29 esetben
Gyermekjóléti szolgálat által kezdeményezett	10 esetben
Jelzőrendszer által kezdeményezett	76 esetben
Hatóság által kötelezett	28 esetben
Összesen	153 eset

Leggyakrabban a jelzőrendszeri tagok által jelzett esetekkel kerül kapcsolatba a gyermekjóléti szolgálat. Előfordul azonban, hogy maga a kliens – a gyermek – vagy annak hozzátartozója jelzi az általa érzékelt problémát. Némegyszer névtelen telefonáló hívta fel a figyelmet a környezetében előforduló gondokra.

2007. évben 164 jelzés érkezett a szolgálathoz, mely a következőképpen oszlik meg:

Jegyző, gyámhivatal ill. polgármesteri hivatal	70
Eü szolgáltató	06
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	19
Közoktatási intézmény	26
Rendőrség	30
Áldozatsegítő szolgálat, pártfogói felügyelet	04
Állampolgár	02
Ügyészség, bíróság	07

Forgalmi adatok:

Szolgáltatást igénybevevők száma	1 630 fő
Gondozási esetek száma	2 816

A szakmai tevékenység száma szerint:

Információnyújtás	185
Tanácsadás	438
Segítő beszélgetés	1213
Hivatalos ügyekben való közreműködés:	492
Családlátogatás	157

Továbbirányítás	48
Kapcsolattartási ügyelet	22
Konfliktuskezelés	120
Készenléti szolgálat	78
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	1

Leggyakrabban előforduló problémák:

A kezelt probléma típusa szerint a következő	
Anyagi (megélhetési, anyagi, lakhatás stb.)	60
Gyermeknevelési	24
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	1
Magatartászavar, teljesítményzavar	54
Családi konfliktusok	27
Szülők vagy család életvitele	19
Szülői elhanyagolás	10
Családon belüli bántalmazás	2
Fogyatékoság, retardáció	2
Szenvedélybetegségek	7
Összesen	206

b.) Egyéb szolgáltatások

Kapcsolatügyelet

A gyermekjóléti szolgálat kiegészítő szolgáltatásként kapcsolatügyeletet működtet, melynek célja, hogy a gyermek/ek válás, és egyéb problémák után is kapcsoltban maradjanak családtagjaikkal. Ha a gyermek ezen alapvető joga valamilyen ok miatt nem biztosított, mediátori segítséget, semleges helyszínt, a gyermek számára természetes környezetet és szakemberek segítségét tudjuk felajánlani a cél érdekében.

Különélő szülők, nagyszülők, testvérek vehetik igénybe a kapcsolatügyelet szolgáltatásait, akik mediátor közreműködésével megállapodást kötnek egymással, vagyis egyetértenek céljainkkal, aláírják az együttműködés kereteiről szóló egyezséget, hajlandóak a fokozatosságra a kapcsolattartási szintek ill. lépcsőfokok betartására.

A szülők közvetlenül vagy a gyámhivatalon, bíróságon keresztül kerülhetnek kapcsolatba a gyermekjóléti szolgálattal.

A szakemberek mindvégig jelen vannak, majd fokozatosan háttérbe vonulnak, és onnan figyelik a kapcsolattartást. Cél a sikeres találkozás megvalósítása és az intézményen kívüli találkozás megalapozása, előkészítése. Vizsgálatokat és terápiát nem végez a szolgálat.

Az együttműködés hiánya ill. a megállapodás megszegése miatt megszakítható a kapcsolattartás, melyet mind a kliensekkel, mind a hatóságokkal tudatnak, a kliens dokumentációjában rögzítik.

A kapcsolattartásban új tendencia figyelhető meg. Egyre gyakrabban kerül sor nagyszülősi láthatásnak. Itt egyik vagy mindkét nagyszülő találkozik az unokájával.

2007. évben **5 család 13 gyermek** vette igénybe a szolgáltatást (ebbe beleértve a látogató hozzátartozó gyermekeket is).

Ingyenes nyári étkeztetés szervezése

A gyermekjóléti szolgálat részt vett az ingyenes nyári étkeztetés szervezésében és lebonyolításában. A rászorulókat összeírását, értesítését, a heti étkeztetettek létszámának lejelentését, nyilvántartását mind a Gyermekjóléti szolgálat szervezte. Így hat héten át minden rászoruló gyermek, napi, egyszeri meleg ételt kapott térítésmentesen.

Szabadidős programok

A szabadidő hasznos eltöltése érdekében több program szervezése is történt az elmúlt évben a gyermekeknek. Tavasszal drog prevenciós délutánt szerveztünk. Az Ady Endre Gimnázium gyermekvédelmi felelőse, mint drogkoordinátor vezette le a programot, aki játékos formában ismertette meg a gyermekekkel a drog típusait, a kábítószeres veszélyeit, megelőzését és kezelését. Labdajátékokkal, íjászattal, szalonnasütéssel tettük felejthetetlenné a napot.

Húsvét közeledtével játszóházat szervezésére került sor, ahol ajándékokat készíthettek a gyermekek szeretteiknek.

Nyáron a Sziágyi Erdei Iskolában töltöttek el néhány vidám napot. A gyermekek sétát tehettek az erdőben, ahol képzett vezető segítségével, érdekes élményekkel és tudással gazdagodtak. Vetélkedőkkel, sorjátékokkal színesítették a programokat.

Karácsony előtt a gyermekek ismét hivatalosak voltak a szolgálathoz. A családgondozókkal közösen sétáltak a városban, megnézték a város karácsonyi díszait majd egy süteményre és üdítőre voltak a vendégeink. Néhány nap múlva az intézmény több szolgáltatása által szervezett karácsonyi ünnepségre szintén meghívtuk a gyermekeket. Műsorral és ajándékkal köszöntöttük őket.

Adományok juttatása

Az elmúlt évben is abban a szerencsés helyzetben volt a gyermekjóléti szolgálat, hogy rászoruló ügyfelei számára tetemes mennyiségű adományt tudott juttatni. Ruhák és cipők mellett bútorokat, háztartási gépeket, konyhai eszközöket, felszereléseket tudtak közvetíteni a rászorulóknak.

Minden kliens számára készítettek karácsonyi csomagot, mely az előző évekhez hasonlóan nagy meglepetéssel töltötte el a gyermekeket és felnőtteket egyaránt.

Programjaink anyagi támogatása

Nagy örömünkre szolgál, hogy programjainkat, a nyári táboroztatást, a gyermeknapit és karácsonyi ünnepségeket Nagyatád város civil szervezetei és a **Pro Familia** alapítvány támogatja. Így minden rászoruló kisgyermek számára biztosítani tudjuk a meghitt ünnepeket, az ajándékot és egyéb meglepetéseket.

Szakmaközi kapcsolatok

Rendszeres kapcsolatot tart a gyermekjóléti szolgálat az észlelő jelzőrendszer tagjaival. Kéthavonta jelzőrendszeres megbeszélésre került sor. Itt nem csak a problémák megbeszélése történik, hanem igyekszünk új információkat adni, külső előadók meghívása, amellyel az ismereteiket gyarapítják.

A Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ megalakulása óta működik a Családsegítő és Gyermekjóléti Műhely mindhárom intézményegység (nagyatádi, lábodi és segesdi) családgondozóinak részvételével. Havi rendszerességgel folyik a műhelymunka. Külső előadók is segítik a munkánkat, információval, új ismeretek nyújtásával. Többek közt a Megyei Módszertani Központ módszertani munkatársától és a Munkaügyi Kirendeltség vezetőjétől.

2007 novemberében otthont adtunk a Somogy Megyei Igazságügyi Hivatal Pártfogó Felügyelői Szolgálatára és intézményünk közös szervezésében zajlott nagyszabású bűnmegelőzési fórumnak.

Klienseink érdekében több esetben vált szükségessé más települések Gyermekjóléti Szolgálatával, Önkormányzataival való együttműködés (Keszthely, Taszár, Budapest).

A szolgálat munkatársai szoros kapcsolatban állnak az intézmény más szolgáltatásaival is. Nem egyszer az étkeztetés terén, a közösségi ellátás, a támogató szolgálat személyi segítőjével, közösségi gondozóval közösen kellett esetkezelést végezni.

A társintézményekkel való folyamatos és tartalmas kapcsolattartás és együttműködés nélkülözhetetlen feltétele az eredményes munkavégzésnek.

Jelzőrendszer működésének értékelése

Az előző évek tapasztalatának megfelelően az észlelő-jelzőrendszer a 2007-es évben is a jogszabályban előírtak szerint végezte feladatát. Az intézmények gyermekvédelmi felelősei és a jelzőrendszer más tagjai a szükséges jelzéseket mindig megtették, ezzel elősegítve a minél gyorsabb és hatékonyabb problémamegoldást. Az általuk leadott, tartalmas évértékelő beszámolók.

Minden év március 31-ig megszervezzük az éves gyermekvédelmi tanácskozást, ahol beszámolunk a végzett munkáról. A tanácskozás résztvevői aktivitásukkal, javaslataikkal hozzájárulnak, a hatékonyabb gyermekvédelmi munkát.

2.) Gyermek napközbeni ellátása

a.) A bölcsőde 2007. évi tevékenysége:

A Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ részeként működik az 50 férőhelyes bölcsőde. A kistérségi társulás településeiről 2007. évben 10 kisgyermek vette igénybe a bölcsődei szolgáltatást. A bölcsődei ellátás alacsony állami normatívája miatt a települések a bölcsődében ellátott létszámnak megfelelően hozzájárultak a bölcsőde fenntartási költségeihez. 2007. szeptemberében 44 kisgyermek került óvodába, a megüresedett helyekre folyamatos felvétellel érkeztek a kisgyermek. A kisgyermek ellátása 3 gondozási csoportban történik. A kisgyermek ellátásáról 10 fő szakképzett gondozónő gondoskodik. A szakemberek hiányzása esetén nehéz a helyettesítést megoldani, mivel a nagy létszámú csoportokban nehéz a szakszerű, gondos munkát, a gyermekek felügyeletét biztosítani.

A bölcsőde kihasználtsága a gondozott kisgyermekhez viszonyítva 86, 48 % volt, ami napi átlagban 43 kisgyermek gondozását, és 10 834 gondozási napot jelent.

A Bölcsőde 150 adagos konyhát üzemeltet, naponta kétféle menü előállításával. Külön a kisgyermek étkeztetés és külön az alkalmazotti, vendég, illetve szociális étkeztetés. A kis létszámú technikai személyzet munkáját 1 fő közhasznú munkavállalóval segítettük. A szűkös személyi feltételek mellett fokozott gondot okoz a mai kor követelményeinek megfelelő tárgyi eszközök hiánya, az épület állagának folyamatos romlása.

b.) Óvodai ellátás:

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető – a gyermekek életkorának megfelelően óvodában, iskolai napköziben is. Nagyatád város területén a Nagyatádi Közoktatási Intézmény keretében 6 óvoda működik. Az óvodába beíratott átlagos gyermek létszám 341. Hátrányos helyzetű 62 gyerek, ebből 12 gyermek halmozottan hátrányos helyzetű. Az intézményekben a rászoruló gyermekek logopédiai, gyógy-testnevelési segítséget kapnak.

c.) Iskolai napközi:

A Nagyatádi Közoktatási Intézmény keretein belül a 3 általános iskolában összesen az elmúlt évben átlagosan 1100 gyermek tanul. A hátrányos helyzetű tanulók száma: 272, ebből a halmozottan hátrányos helyzetű 70 gyermek.

Mindhárom általános iskolában működik iskolai napközi, amelynek keretében összesen átlagosan 674 gyermek ellátása biztosított. A napközis csoportok száma összesen: 29.

A napközi jó lehetőséget biztosít a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, speciális nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás lehetőségére. A délutáni foglalkozásoknak ezen formái „az esélyegyenlítő” többlettörődés egyik módja.

Az iskolákban működő különböző szakkörök és művészeti csoportok lehetőséget biztosítanak arra, hogy a kiemelkedő képességű és a hátrányos helyzetű gyermekek megtanulhassanak együtt, egymás mellett szerepelni.

IV.

Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

A Gyvt. és a Vhr. alapján tettük meg a szükséges hatósági intézkedéseket a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében.

A jogszabály értelmében: a „**veszélyeztetettség** olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.” A veszélyeztetettségi okok között leggyakrabban a szülőnek felróható magatartási probléma (helytelen nevelési módszerek, nem megfelelő életvezetés, esetenként alkohol fogyasztása, kedvezőtlen lakáskörülmények) szerepelt, de néhány esetben a gyermek helytelen magatartása (pl. csavargás) is hatósági intézkedést tett szükségessé.

A gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó intézkedések kiválasztásánál figyelembe vettük a veszélyeztetettség jellegét, a gyermek személyiségét, a gyermek családi körülményeit, az intézkedés várható hatásait és a gyermeknek saját családi környezetében történő nevelkedéséhez fűződő jogát.

Amennyiben - a gyermekkel és családjával kapcsolatban álló szakemberekkel véleményét figyelembe véve - megállapítható volt, hogy a szülő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudta, vagy nem akarta, de alaposan feltételezhető volt, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyermeket védelembe vettük, egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése céljából részére a gyermekjóléti szolgálat családgondozóját kirendeltük. Az elmúlt év során összesen **13 gyermek védelembe vételét** rendeltük el, de a hatékony családgondozás eredményeként – már korábban védelembe vett - 14 kiskorú esetében lehetővé vált ezen hatósági intézkedés megszüntetése. Jelenleg **összesen 26 kiskorú** gondozása folyik védelembe vétel mellett.

Védelembevétel alakulása az elmúlt négy évben:

	2004. év	2005. év	2006. év	2007.év
tárgyév folyamán védelembe vett gyermek száma:	8	12	14	13
védelembe vétel megszüntetése/ fő:	-	2	11	14
tárgyév december 31-én védelemben lévő gyermekek száma:	14	24	27	26
ideiglenes hatállyal elhelyezettek száma:	2	-	4	9

A szakemberek megfelelő együttműködése, továbbá az alapellátás és védelembe vétel elrendelése ellenére azonban az elmúlt évben kiemelkedően magas számban került sor azonnali intézkedésre, mellyel a kiskorú gyermeket ki kellett emelni családjából. Ezen esetekben a gyermekek súlyos veszélyeztetettsége volt megállapítható, a gyermek felügyelet nélkül maradt vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyeztetette. Az azonnali, ideiglenes elhelyezések a jogszabályban előírt sorrendiség, illetve a gyermek érdekeit figyelembe véve történtek. **6 gyermeket** különélő másik szülőnél, hozzátartozónál, illetve személynél, **3 gyermeket** nevelőszülőnél, illetve gyermekotthonban helyeztünk el. Az ideiglenes hatályú elhelyezések felülvizsgálata során, a gyámhivatalok 4 gyermek esetében családbafogadásról döntöttek, 3 gyermek átmeneti nevelésbe került, továbbá 2 gyermek végleges elhelyezéséről a bíróság döntött.

V.

A városi gyámhivatal tevékenysége

A Gyvt-ben meghatározott gyermekvédelmi és gyámügyi hatósági feladat- és hatáskört a városi gyámhivatal látja el, a városkörnyékhez tartozó 17 településen is. A gyámhivatal létszáma változatlanul 3 fő. A gyámhivatalhoz 2007.évben összesen **7000** alap-és alszámon iktatott ügyirat érkezett, amely 9,7 %-al meghaladja a 2006.évit. A hozott **döntések** száma **1104 volt**.

Ideiglenes hatályú elhelyezést követő gyámhivatali **döntések** száma **12** volt, amelyből **8** esetben a kiskorú **átmeneti nevelésbe vételére**, **3** esetben **családbafogadás kezdeményezése**, és az eljárás megszüntetésére, **egy** esetben pedig a gyermekelhelyezés megváltoztatása iránti **per kezdeményezésére** került sor.

2007.évben **36 kiskorú** esetében rendeződött a **családi jogállás** (28 apai elismeréssel, egy apaság bírósági megállapításával, 7 esetben pedig képzelt apa megállapításával).

2007 évben **13 kiskorút fogadtak családba**, és a gyámhivatalnál **30 esetben** kezdeményezték a **kapcsolattartás szabályozását**. Ebből a gyámhivatal a kapcsolattartást 19 esetben jogerősen szabályozta.

Szülői felügyelet megszüntetése iránt **4 esetben indított pert** a gyámhivatal, és a **bíróság** mind a négy esetben **helyet adott** a keresetnek.

2007. december 31-én a gyámhivatal **71 átmeneti nevelt** és **13 tartósan nevelt** kiskorút tartott nyilván.

A **gyámság alatt állók** száma 2007-ben **129 fő**, és **111 a számadásra kötelezett gyámok** száma. **Gondnokság alatt** az elmúlt évben **226 fő** állt, amelyből **210 fő gondnoka kötelezett számadásra**.

A gyámhivatal hatáskörébe tartozik a kiskorúak és a gondnokság alatt állók vagyoni ügyeivel kapcsolatos feladatok ellátása is. **344 kiskorú és 136 gondnokolt** esetében van nyilvántartva ingó-és ingatlanulajdon. A gyámság alatt állók, és a gondnokoltak gyámhivatal által kezelt értékpapír- és betétállománya több, mint **155 millió Ft**.

A gyámhivatal 2007-ben egy esetben engedélyezett örökbefogadást.

2006. december 31-ig **9 szülő** – 23 gyermeket érint – részére **2.666.000 Ft** gyermektartásdíj került megelőlegezésre. Otthonteremtési támogatást **17 fiatal felnőtt** kért, amelyet **tíz** meg is kapott. Öt kérelem 2007. december 31-ig még nem volt elbírálva. Az otthonteremtési támogatásra kifizetett összeg **15.383.000 Ft** volt. Mind a gyermektartásdíj megelőlegezése, mint az otthonteremtési támogatás központi forrás.

VI.

Szakmai ellenőrzések

2007. évben a gyámhatósági, gyermekvédelmi területen szakmai ellenőrzés nem történt.

VII.

A gyermekjóléti alapellátások körében ellátandó feladatok közül a helyettes szülői hálózatot többszöri próbálkozás ellenére sem sikerült megszervezni, ezért ezen alapfeladatot a Vöröskereszt fenntartásában lévő Családok Átmeneti Otthonával kötött együttműködési megállapodás alapján biztosítjuk, valamint saját intézményünkben a József Attila Diákotthonban. Ugyan megoldott a gyermekek átmeneti elhelyezése, de a helyettes szülői hálózat kialakítására folyamatosan figyelemmel kell lenni.

Szükséges lenne a bölcsőde tárgyi feltételeinek javítása, az épület felújítása pályázati lehetőségek kihasználásával, valamint a bölcsőde személyi feltételeinek javítása az ellátandó feladatok növekedésével összhangban.

VIII-IX.

Az önkormányzat közbiztonsági és bűnmegelőzési programját a képviselő-testület 2004. augusztus 26-án a 146/2004. (VIII. 26.) számú határozatával fogadta el. A program elsődlegesen az együttműködésre és megelőzésre helyezi a hangsúlyt, foglalkozik a család, a gyermek- és ifjúságvédelem, a drogfogyasztás és a kábítószeres bűnözés, a közlekedésbiztonság területén szükséges főbb tennivalókkal.

A rendőrkapitányság a fiatalok által elkövetett bűncselekmény, illetve szabálysértés esetén küldött jelzései, feljelentései alapján valamennyi esetben eljárást folytattunk. Az eljárások eredményeként védelembe vételre, alapellátásban való gondozásra, szabálysértés esetében figyelmeztetésre, illetve eljárás megszüntetésére került sor.

	2005. év	2006. év	2007. év
- fiatalok által elkövetett szabálysértések száma:	1	7	10
- fiatalok által elkövetett bűncselekményekről való jelzés:	6	8	6

A fiatalok által elkövetett szabálysértések elkövetésének okai elsősorban a bűnelkövető családtag jelenléte, a szülők alacsony iskolázottsága és rossz anyagi helyzete, a kortársak negatív befolyása és a bűnisméltlések voltak.

2007. évben is folytatódott városunkban a rendőrkapitányság által szervezett DADA program valamennyi általános iskolában. Az Ady Endre Gimnázium az intézmény összes tanulója, pedagógusokra és szülőkre is kiterjedő drogmegelőzési programot bonyolított. A gyermekjóléti szolgálat pedig sportnappal egybekötött drogprevenciós rendezvényt, devianciákkal foglalkozó preventív jellegű filmklubot, a leggyakrabban előforduló bűncselekményekről jelzőrendszeri tagok részére tájékoztatást, továbbá nyári tábor keretében előadást és gyakorlati bemutatót szervezett a közlekedésbiztonságról.

Az idei év során tovább bővül a megelőzésre vonatkozó tevékenység városunk valamennyi intézményében. A gimnázium a fiatalok bűnözés megelőzése, valamint a rongálás témakörökben szervez előadásokat, a Nagyatádi Szakképző Iskola a rendőrség közreműködésével szervez számos programot, melyek témái a tervek szerint a társas kapcsolatok, az elhanyagolás, sodródás, korosztályos bűnelkövetés, erkölcsi problémák, és a prostitúció lesznek.

Városunk a Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás tagjaként 2008. márciusában csatlakozott a Korszerű Megelőzési Programhoz. A program keretében mód nyílik arra, hogy korunk jellemzően elkerülhető bűncselekményeire hívjuk fel a lakosság figyelmét. A „Prevenációs Médiatár” széles körben való bemutatása előadással, irányított beszélgetéssel ötvözve alkalmas lehet a hallgatóságot váratlan veszélyhelyzetekre felkészíteni, ezáltal a sértetté, illetve az áldozattá válás csökkentésére.

Határozati javaslat:

A képviselő-testület Nagyatád Város Önkormányzatának 2007. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról készített beszámolót jóváhagyja.

Nagyatád, 2008. április 16.

Simonovics Józsefné

Vucskics Anna

Az előterjesztés jogszabállyal nem ellentétes:

Dr. Kovács Ildikó